

rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

Ročník XXXII., číslo 6.

červen 2026

Obsah: Mystika mládí, Li Po Perly a růže, Bl. Ramon Lull Kniha o Příteli a Miláčku /2/, Tu Fu Vychrtlý kůň, Zápas mezi lidstvem a umělou UI, K. Křepelka Vyhánání z ráje, TB Kdo bude digitalizovat teologii, Evino jablko, Budeme uměle inteligentní? V. Tylová Kritika čistého nerozumu, K. Křepelka Con amore, Mystika stáří, Brněnská akademie duchovního života Patrika Kužely OP, mučedníka z Osvětimi

MYSTIKA MLÁDÍ

Ježíš nás učí modlitbě: Otče náš... dej nám, odpusť nám, neuved' nás, zbav nás... Až dosud se lidé modlili každý sám za sebe. Cítili tíhu svých starostí natolik, že nedovedli současně myslet na druhé. Jenže dnes, kdy naše modlitba už není jen vyprošování si osobních darů, ale je především rozmluvou Božích dětí s Otcem, teď už se nemůžeme modlit jen každý za sebe a vyprošovat si osobní dary a pouze soukromou spásu. Jako tvoříme tajemné Tělo ve vše, jako probíhá jeden Boží život všemi, tak i modlitba, který je vydechováním duše, Božího dítěte k Bohu je také projevem tohoto společného života, této naší společné účasti na Božím životě.

Být Boží dítětem znamená prostě být s Pánem Ježíšem a současně být s ostatními bližními, jakož i s ostatními Božími tvory kolem nás. Boží dítě se nemůže jinak dobře modlit, než právě ve spojení s ostatními lidmi. Také soukromá modlitba musí zahrnovat potřeby celého vykoupeného Božího lidu, celé Církve. Když prosíš sám za sebe, nesmíš přitom zapomenout na své bližní.

Jako je celá Církev obsažena především v Ježíši Kristu, podobně i modlitba mystického Těla Ježíšova vychází především z Krista. Nejprve je tedy třeba sledovat, jaká je Ježíšova modlitba. Modlitba zaplňovala z velké části Ježíšův život. Protože byl Bohočlověk, který už svým vtělením podával Otcí nebeskému dokonalou a líbeznou oběť, proto Jeho modlitby s Bohem, a tedy spojení s Bohem byly a jsou ustavičné. Všechny úkony Ježíše, kterými se obracel k Bohu Otcí připravovaly nejvyšší úkon bohopocty v oběti na Kalvárii. Všechny své noci strávené na modlitbách, všechny volné chvíle, které věnoval modlitbám,

všechny jeho povznesení k nebeskému Otci, spojil s dokonalým úkonem bohopocty na kříži. Ježíšova oběť není jen obětí, nýbrž je nejdokonalejší modlitbou, jež zahrnuje všechny závazky a všechny povinnosti modlitby, a která uskutečňuje všechny druhy modlitby.

S ohledem na skutečnost, že Pán Ježíš je Bohočlověkem, je Jeho modlitba a Jeho oběť dokonalým spojením všech našich potřeb a proseb. Pro Spasitelovu oběť jsme vyslyšeni. V Ježíšově oběti se dostává našim modlitbám čistoty,

ryzosti. Díky Jeho oběti jsou naše modlitby Bohu milé a jsou vyslyšeny. Vždyť Ježíš se je stále modlí s námi. K této oběti je třeba upnout jeho výzvu: Dosud jste o nic neprosili ve jménu Mém. Proste a bude vám dáno...

Ježto měl Pán Ježíš podat svou obětí zadostiučinění Otci, abychom se pak s důvěrou a pokojně mohli obracet k Bohu, právě proto, že pak tato oběť zůstává navěky přijatá před Boží tváří a stále se zpřítomňuje až do posledního okamžiku, proto také tato modlitba nadále soustřeďuje všechny naše modlitby.

Jako Ježíšova oběť objektivně soustřeďuje všechny lidi, tak také všichni lidé, pokud se chtějí dobře modlit, musejí se soustředit se všemi ostatními lidmi objektivně už spojenými. Proto se nikdo ve svých modlitbách nemůže izolovat od kohokoli, protože jsou v Ježíšově oběti dokonale obsaženi a zahrnuti i se všemi svými potřebami, a tedy i se svými modlitbami.

Takto je Mše svatá dokonalou modlitbou jako je dokonalou obětí. Mše svatá je právě zpřítomněním oné dokonalé oběti na kříži, v níž Kristus věčně dokonale prosí Boha Otce o nejdokonalejší dary, o nejhodnější dary, a aby dal sílu všem modlitbám. Tak jim dává Mše svatá možnost, aby byly vyslyšeny. Tak je oběť Mše svaté modlitbou, protože jí jsou všechny oběti dobré, účinné a vyslyšené. Proto je třeba spojovat s ní modlitby a soukromé oběti. Je třeba se modlit tak, jak byla podána tato oběť. Přes Ježíše Krista za všechny a pro Nejlepší Dobro.

Proto vykoupený Boží lid soustřeďuje všechny modlitby kolem této oběti. Zde je pravé jádro všech modliteb.

Nejdůležitější je to, že oběť Mše svaté je spojena s platnou a uznávanou společnou modlitbou za společné zájmy a potřeby celé Církve. Církevní

modlitby připravují na tajemství a zase s nimi splývají po jejich naplnění. Copak to není znamení, že taková má být naše bohopocta, naše modlitba, spojená s Ježíšovou obětí, spojená s obětí za všechny? Jedině pro oběť Bohočlověka je naše modlitba smysluplná. Jen díky Ježíšovi má nadpřirozenou hodnotu. Proto také nyní, jedině ve spojení s obětí zpřítomněnou na kříži má naše modlitba opravdovou hodnotu, význam a smysl. Nesmíme tedy ulpívat na soukromé modlitbě. Nesmíme naplnit oběť mše svaté jen svými osobními, soukromými cíli, i kdyby byly sebeušlechtlejší.

Samotný kněz se u oltáře ztrácí. Jeho Obětovatelem je v něm Ježíš Kristus. Zastupuje Ježíšovu Osobu, která si vypůjčuje jeho osobnost, jež působí jako zosobněný prostředek přes nezrušitelné kněžské znamení.

Jenže tím není odstraněna ani zrušena naše osobní modlitba. Když se má naše modlitba naplňovat sdílením a předáváním, a být spojená s prosíci a s jejich potřebami ve sdílení, přesto je to pouze naše modlitba a jako taková musí být osobním úkonem. Právě my se máme modlit a pozvedat své ruce a mysl a celé nitro k Bohu, a nespokojovat se s tím, že Pán Ježíš jednou přinesl tuto oběť, nebo že se Církev modlí sama bez nás. Také ty se musíš modlit, ovšem tak, aby ses svou osobní modlitbou příliš nevyčleňoval. Zapoj se do tajemného sdílení Božího lidu, kde se díky Bohu nikdo nerozplyne jako v nějaké nirváně, nýbrž právě službou a ztrácením každého účastníka v Božím lidu roste jeho zvláštní hodnota a jedinečná vyhraněnost jeho osobnosti.

Učiňme z celého svého života ustavičnou modlitbu, jako tomu je u Pána Ježíše. Právě toto tajemné spojení s Ježíšem Kristem a s jeho Obětí, toto pochopení a prožití společné modlitby, nás přivádí k tomu, abychom se sami dovedli modlit, abychom dovedli proměňovat svůj život na život jediné ustavičné modlitby. Proto přijímáme Ježíše Krista obětovaného ve mši svaté, abychom přijali do sebe sdílení jeho kristovského života, aby se náš život docela proměnil v život dalšího Krista. Život Ježíše Krista je životem ustavičné modlitby v nás.

Modli se také po svatém přijímání. Tak podávej živý důkaz, žeš opravdu přijal Ježíšův život do sebe a život Ježíšův znamená přece ustavičnou modlitbu, ustavičné spojení s Bohem. Tvoje modlitba Božího dítěte tedy není nic jiného než důvěrná rozmluva s Otcem nebeským, kterému smíš tykat. Proto právě po svatém přijímání, když jsi vstoupil do sdílení Jeho života, právě tehdy se snaž žít jeho duchem: duchem modlitby, ustavičné modlitby, ryzí modlitby, upřímné, ve které se otevírá srdce Božího dítěte nejlepšimu Otcí nebeskému.

Tomu nás zase nejlépe učí modlitba Mše svaté. Obsahuje tolik děkovných modliteb, tolik modliteb, jež nás spojují s Bohem Otcem, jehož Syna přijímáme.

Nesmí být nikdy protiklad mezi modlitbou osobní, soukromou a mezi modlitbou veřejnou, společnou. Naopak naše soukromá modlitba se musí stát sdílením zájmů, musí se stát společnou modlitbou právě sdílením s Ježíšem Kristem. A naopak zase z tohoto svatého sdílení s Pánem Ježíšem modlícím se

s Církví vyrůstá živá touha co nejvíce se osobně zasadit do této modlitby se družiny. Stačí jen obojí vyvážit, umět sladit modlitbu společnou s osobní.

Snaha o společnou modlitbu musí být nesena hlavně duchem společné modlitby. Stalo už docela běžným zlozvykem, že se kolem nás rozvíjejí "spolky" různých směrů. Pro mnohé Boží dítě je tento spolek jen jakousi náhražkovou záležitostí v bezejmennosti a chladu spotřební společnosti. Tady se pěstuje neosvícený sociologismus, kde si leckdo zakládá pouze na vnějškové blízkosti druhých lidí, podobnost zálib hudebních, sportovních aj., ale pokud zde chybí hluboký duchovní život z Ducha svatého, pak se taková nezvyklá přítulnost mění v něco velmi pochybného, ba zvráceného. Kdekoli totiž chybí duch společné modlitby, Duch Ježíšův, stále vyprošovaný, tam se usazuje falešný duch odpůrce.

Na druhé straně si zase nenalhávejme, že by se společná modlitba měla vyčerpávat jenom v křečovitém dodržování společné modlitby bohoslužby hodin. Ke společné modlitbě není třeba, aby byla výhradně slovní. Věříme, že shromáždění všech věrných je především duchovní. I když slova neproneseme, zařadíme do potřeb a do ducha modlitby celé Církve, do potřeb celého vykoupeného Božího lidu. Hlavní účast věřících na bohoslužbě je sdílení Těla Páně. Tam se spojme, když přijímáme Krista živitele celé Církve. Tam se spojme v prosbách všichni za každého a každý za všechny.

Otčenáš, který Tertullián nazval souhrnem evangelia, je pravá modlitba Božího lidu. Otčenáš, který všichni odříkávají, který je nám všem dán, vyjadřuje všechny potřeby všech lidí. V něm se modlíme za tyto všechny potřeby všech lidí. Nikoho z těchto proseb nevyjímáme. Proto nepoužívejme této modlitby k duchovnímu sobectví. Bylo by to možná i riskantní, zejména když říkáme „*a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům*“, a ve skutečnosti odmítáme někomu odpustit. Naopak, zakoušejme při této modlitbě Ježíšova Ducha, rozjímejme, proč je nám dána, abychom totiž při modlitbě opravdu žili jako děti jednoho Otce, spojené Jeho jednou Láskou, a proto také spojené láskou a péčí jedněch vůči druhým. Když se budeme umět takto dětsky modlit, budeme umět také jako Boží dítě žít, milovat a jednat i trpět jako Syn Boží.

Když se modlíme, pamatujme, že jako články Ježíšova Těla máme povinnost modlit se právě jako pokračování tohoto Těla, máme vyplnit tuto povinnost, kterou máme vůči druhým, abychom chválili Boha a vyprošovali sobě a bližním to největší štěstí, totiž spočinutí v samotném Bohu. Naše modlitba by chyběla velebné symfonii všech článků Těla Ježíše Krista, jenž se modlí tak, že Jeho život byl, je a navěky bude jediným díkůvzdáním. Nezapomínejme na to, že Ježíš, který učí tuto modlitbu učedníky, modlí se ji včera, dnes i zítra, tedy se ji vždy modlí s námi. Tomáš Bahounek OP

PERLY A RŮŽE

KDYŽ JSEM RÁNO RŮŽE
V HEDVÁB VŠÍVALA,
TROŠKU JSEM SI VZDYCHLA.
DO PRSTU MĚ JEHLA PÍCHLA:
BÍLÁ RŮŽE
ZČERVENALA.
VE VÁLEČNÉ DÁLI
DLÍ MŮJ MILÝ.
KREV SNAD RONÍ.
SLYŠÍM DUSOT KONÍ?
JEHO KONÍ?
NE - TO MÉ SRDCE MI
JAK MLADÉ HŘÍBĚ ZVONÍ.
SLZY V HEDVÁB KANDU
BEZ KONCE A CÍLE:
RUKA MÁ JE VETKÁ
TAM JAK PERLY BÍLÉ.
LI DO

+++

BI. RAMON LULL KNIHA O PŘÍTELI A MILÁČKU

41. Klíče od bran lásky jsou pozlaceny rozjímáním, žádostmi, vzdechy a slzami: šňůra od klíčů je ze svědomí, lítosti, zbožnosti a dostiučinění a klíčník je spravedlnost a milosrdenství.

42. Tloukl Přítel na bránu svého Miláčka ranou lásky a naděje. Slyšel Miláček rány svého Přitele s pokorou, vlídností, trpělivostí a láskou. Brány otevřelo božství a člověčenství a vešel Přítel, aby spatřil svého Miláčka.

43. Zvláštnost a obecnost se setkaly a smísily se, poněvadž nastalo přátelství mezi Přitelem a Miláčkem.

44. Jsou dva krby zahřívající Přitelovu lásku: jeden je vystavěn z přání, radostí a myšlenek, druhý je složen z bázně, stesku, slz a pláče.

45. Toužil Přítel po samotě, i odešel, aby byl zcela sám, aby tak měl společnost svého Miláčka, bez něhož zůstal sám, třebaže mezi lidmi.

46. Byl Přítel zcela sám ve stínu krásného stromu. Šli lidé kolem toho místa a ptali se ho, proč zůstal sám. A Přítel odpověděl, že osaměl, jakmile je spatřil a uslyšel, a že byl dříve ve společnosti svého Miláčka.

47. Přítel a Miláček rozmlouvali znamenými lásky a s bázní, myšlenkami, slzami a pláčem vyprávěl Přítel Miláčkovi své stesky.

48. Byl Přítel v pochybnostech, zda ho Miláček neopustí v jeho největší bídě; i odňal Miláček lásku svému Přiteli. I měl lítost a pokání Přítel ve svém srdci;

vrátil pak Miláček do srdce Přítelova naději a milost a očím slzy a pláč, aby se vrátila láska ku Příteli.

49. Blížkost i vzdálenost jsou stejné věci mezi Přitelem a Miláčkem, neboť stejně jako směs vody a vína, mísí se lásky Přítel a Miláčka, a stejně jako teplo a jas poutají se ve své lásce a stejně jako bytostnost a bytost se shodují a sbližují.

50. Řekl Přítel svému Miláčkově: V tobě je mé uzdravení i zemdení a čím více mě léčíš, tím více vzrůstá moje zemdení; a čím více mě zemdlíváš, tím větší zdraví mně dáváš.

51. Povzdechnul Přítel a řekl: Ó, co pak je moje láska? — Odpověděl Miláček: Tvá láska je pečeť a známka, kterou ukazuješ lidem mé důstojnosti.

52. Viděl Přítel, že ho jali a svázali, bili a zabíjeli pro lásku k jeho Miláčku, i ptali se ho ti, kteří jej mučili: Kde je tvůj Miláček? Odpověděl: — Vizte ho v tom, jak roste vášeň mé lásky a kterak mě podpírá v mých mukách.

53. Řekl Přítel k Miláčkově: — Nikdy jsem neprchl ani se neodloučil od Tvé lásky, jakmile jsem Tě poznal, neboť v Tobě, skrze tebe a s tebou byl jsem tam, kde jsem byl. — Odpověděl Miláček: Ani já, od té doby, co jsi Mě poznal a si zamíloval, nezapomněl jsem na tebe, aniž kdy dopustil jsem se proti tobě klamu nebo přestoupení.

54. Chodil Přítel po městě tak jako šílený, zpívaje o svém Miláčku, a ptali se ho lidé, zdali nepozbyl smyslů? Odpověděl, že jeho Miláček mu vzal jeho vůli a on že mu dal svůj rozum; a proto zbyla mu pouze paměť, aby vzpomínal na svého Miláčka.

55. Řekl Miláček: Div by to byl a proti lásce Přítelově, kdyby usnul, zapomínaje na svého Miláčka. — Odpověděl Přítel: A byl by to div proti lásce Miláčkově, kdyby Miláček nevzbudil Přítel, aby tím více po něm toužil.

56. Pozvedlo se srdce Přítelovo k výšinám Miláčkovým, aby mu nebylo překáženo v milování v propastech tohoto světa. A pokud byl u Miláčka, pohlížel na něho s něhou a rozkoší; a Miláček snesl jej na tento svět, aby ho zkoušel strastmi a mdlobami.

57. Tázali se Přítel: Jaká jsou všechna tvoje bohatství? — Odpověděl: Chudoba, již snášim pro Miláčka svého. — A jaký je tvůj odpočinek? — Zemdení, jež mi dává láska. — A kdo je tvým lékařem? — Důvěra, kterou mám ve svého Miláčka. — A kdo je tvým učitelem? — Odpověděl a řekl: Jenom svědectví, jež vydávají tvorové o svém Miláčku.

58. Zpíval pták na listnaté a kvetoucí větvi a vánek zachvíval listy a přinášel vůni květů. Tázal se Přítel ptáka, co znamená chvění listů, jakož i vůně květů. — Odpověděl: Listy znamenají ve svém chvění: poslušnost, a vůně: snášet

neštěstí.

59. Chodil Přítel, touže po svém Miláčku, i setkal se s dvěma přáteli, kteří s láskou a pláčem se zdravili, objímali a líbali. I omdlel Přítel, tak silně mu připomněli ti dva přátelé jeho Miláčka.

60. Myslíl Přítel na smrt a měl strach, až se rozpomenul na svého Miláčka. A tu vykřikl na lidi, kteří byli před ním: — Ó, lidé, milujte, nebojte se smrti ani nebezpečností, ctíce mého Miláčka!

61. Tázali se Přitele, kde počala nejprve jeho láska? — Odpověděl, že ve vznešených vlastnostech jeho Miláčka; a od tohoto počátku že se naklonil k milování svého bližního jako sebe samého a že ztratil lásku ke klamu a přestupku.

62. Řekni, šílený, co bys učinil, kdyby ti Miláček tvůj odňal svoji lásku? — Odpověděl a řekl, že by miloval, aby nezemřel: neboť je jisto, že neláska je smrt a láska že je život.

63. Ptali se Přitele, co by to bylo: vytrvalost? — I řekl, že vytrvalost je blaženost i neštěstí ve Příteli, jež setrvá v milování, ctění a službě svému Miláčkovi se statečností, trpělivostí a nadějí.

64. Řekl Přítel svému Miláčku, aby mu zaplatil za ten čas, po který mu byl sloužil. Spočetl Miláček myšlenky a žádosti a slzy i nebezpečností a strasti, jež byl snášel Přítel jeho pro svého Miláčka. I připojil Miláček k tomuto účtu věčnou blaženost a dal se sám jako výplatu svému Přiteku.

65. Tázali se Přitele, co že je štěstí? — Odpověděl, že neštěstí trpěné z lásky. — Pověz tedy, blázinku, co je neštěstí? — Odpověděl: Vzpomínka na urážky, které se staly mému Miláčkovi, jež je tak mnoho ctihodný. — A ještě se ho ptali: Co je to bída? — I odpověděl: Hovět na tomto světě svým žádostem, poněvadž po krátkých rozkoších následují věčná muka.

66. Díval se Přítel na místo, kde spatřil svého Miláčka, a řekl: — Ó, místo, jež mi před oči stavíš krásné obyčeje mého Miláčka! Pověz mému Miláčku, že snáším pro lásku k němu strasti a protivenství. — Odpovědělo to místo: Když na mně byl na kříži tvůj Miláček, trpěl pro lásku k tobě větší strast a neštěstí než všechny ostatní strasti a všechna ostatní neštěstí, jež láska může dáti svým služebníkům.

67. Řekl Přítel ku svému Miláčku: — Ty jsi všechno a všude a ve všem a se vším. Tobě chci se oddat všecek, abych tě měl celého a tys měl celého mě. — Odpověděl Miláček: Nemůžeš mě mít celého, aniž bys nebyl celý můj. — I řekl Přítel: Máš mě celého a já mám tebe celého. — Odpověděl Miláček: Máš-li mě celého, co bude mít tvůj syn,

tvůj bratr, tvá sestra, tvůj otec? — Řekl Přítel: Ty, Miláčku, tak jsi vším, že můžeš býti hojně vším každému, kdo se ti všecek dal.

68. Přemýšlel Přítel široce a dlouze o velikosti a trvání svého Miláčka a nenalezl v tom ani počátku, ani středu, ani konce. I řekl Miláček: Co to měříš, blázínku? — Odpověděl: Měřím největší s nejmenším a plnost se slabostí a nekonečnost s mnohostí a věčnost s počátkem za tou příčinou, aby trpělivost, víra, milost a naděje byly tím silnějšími v mé paměti.

69. Cesty lásky jsou dlouhé i krátké, poněvadž láska je zjevná, čistá, upřímná, pravdivá, jemná, prostá, silná, pozorná, zářící a oplývající novými myšlenkami a starými vzpomínkami.

70. Ptali se Přitele, jaké jsou plody lásky? Odpověděl Přítel: Radosti, přemýšlení, touhy, vzdechy, strasti, nebezpečnosti, trýznění a mdloby; a bez takových plodů nedovolí láska svým služebníkům, aby se jí dotekli.

71. Bylo mnoho lidí kolem Přitele, který si jim stěžoval na svého Miláčka, že nezvětšuje projevy své lásky, a stěžoval si na lásku, poněvadž mu ukládala strasti a bolesti. Vymluvil se Miláček slovy, že strasti a bolesti, pro něž byla viněna láska, jsou jen rozmnožováním vášně milostné.

72. Vešel Přítel na rozkošnou louku a spatřil tam veliký houf pážat, která sem tam běhala za motýly poletujícími po louce, a na své cestě pážata šlapala po květech. A čím více se pážata namáhala, aby polapila motýlky, tím výše motýlové vzlétali. A Přítel, který to pozoroval, pravil: — Tak je tomu i s těmi, kteří se domnívají, že ostrovtipem pochopí Miláčka, jenž prostým otvírá dveře a zavírá je důvtipným, a pouze víra ukáže tajemství Miláčkova okny lásky.

75. — Řekni, blázínku, proč nemluvíš, co to je, nad čím jsi tak zarmoucený a zamyšlený? — Odpověděl: Přemýšlím o krásách svého Miláčka a podobnosti štěstí i bolesti, jež mi přináší a působí vašeň milostná.

74. — Řekni, blázínku, která věc byla dříve, zdali tvé srdce, či láska? — Odpověděl a řekl: V jediném čase povstaly mé srdce i láska; neboť kdyby tomu tak nebylo, srdce by nebylo stvořeno k milování, ani láska by nebyla stvořena k přemýšlení.

75. Ptali se láskou šilícího, kde počala jeho láska dříve, zdali v tajemstvích jeho Miláčka, či v tom, že je zjevil lidem. — Odpověděl a řekl, že láska, když došla své plnosti, nečiní v tom žádný rozdíl; neboť v tajnosti zachovává Přítel tajně tajnosti svého Miláčka a v tajnosti je zjevuje a při zjevení je zachovává tajně.

76. Tajemství lásky bez projevení působí muka a mdlobu: a projevení lásky působí bázeň s horlivostí. A tak na každý způsob Přítel zemdlívá.

77. Zavolala láska své milence a řekla jim, aby od ní žádali dary nejžádanější a nejrozkošnější. I prosili lásku, aby je ošatila a ozdobila svými skutky, aby se tak stali Miláčku příjemnějšími.

78. Volal Přítel hlasitě na lidi a řekl, že láska jim nařizuje, aby milovali, když chodí nebo sedí, bdíce či spíce, mluvíce i mlčíce, kupující i prodávající, smějící se i tesknící, při zisku i ztrátě, v rozkoši i zármutku; a cokoliv by činili, aby při

všem milovali, ponevadž od lásky k tomu rozkaz dostali.

79. — Pověz, blázínku, kdy láska přišla k tobě? Odpověděl: Onoho času, kdy obohatila a naplnila mé srdce myšlenkami, touhami, vzdechy a stesky a přeplnila mé oči slzami a pláčem. — Co ti přinesla láska? — Krásné skutky, ctnosti a hodnoty mého Miláčka. — V čem přišly? — Ve vzpomínce a pochopení. — Čím jsi je přijal? — Blíženskou láskou a nadějí. — Čím jsi je uchoval? — Spravedlností, opatrností, statečností a mírností.

80. — Miláček zpíval a říkal, že málo zná lásku Přítel, ostýchá-li se chválit svého Miláčka a bojí-li se cítit jej na těch místech, kde je nejvíce zneuctíván; a že málo dovede milovat, kdo reptá v neštěstí, naději ztrácí ve svého Miláčka, nečině shody mezi láskou a nadějí. /do češtiny upravil TB//pokr./

+++

VYCHRTLÝ KŮŇ

VE VÝCHODNÍM PŘEDMĚSTÍ
NA HROMADĚ DÍSKU,
NA HROMADĚ SMETÍ
LEŽÍ VYCHRTLÝ KŮŇ
KOSTRA A KŮŽE.
ZVEDÁM MU HLAVU -
MARNĚ SE VZPÍNÁ
A KLESÁ NA BOK.
A PŘEC KDYSI KLUSAL,
PŘEC KDYSI CVÁLAL,
NA STEHNĚ S CEVICHEM ;
VYPÁLEN CEVICH MÁ :
NÁČELNÍK ŠESTÉHO STUPNĚ.
ARMÁDY TÁHLY TŘI KOLEM NĚHO,
Z TŘÍ ARMÁD HO NIKDO NEDOLITOVAL.
VYSCHLOU MÁ KŮŽI
POD STRUPY BLÁTA,
POD STRUPY ŠPÍNÝ :
PADAJÍ Z NĚHO JAK VLOČKY NA ZEM.
ZBYL TU JAK VYSCHLÁ
VĚTEVKA V SNĚHU.
A JEŠTĚ LONI
JAK VLNA BOUŘE
S PÁNEM SVÝM V SEDLE
HŘMĚL NA NEPŘÍTELE.
TEĎ OPUŠTĚN, SKLÍČEN
DUCH JE JEN KONĚ,

KTERÝ KDYS HNAL SE
POLI A LUKY.
JEDNOU , JEN JEDNOU
DOSKOČIL ŠPATNĚ
PŘES BALVAN S PÁNEM,
ZAKOD A SMEK SE.
JAK SPATŘÍ MUŽE,
ZDÁ SE, ŽE CHCE SE MU
VYRŽÁT SVOU KŘIVDU :
ŽE HO TU NECHALI
POD CHLADNÝM NEBEM,
ZA DRUHÝ ŽE MÁ
JEN DIVOKÉ HUSY.
NAVEČER NIKDO
HO NEVEZME K SOBĚ
DO TEPLE STÁJE.
NAVEČER JENOM
PŘILÉTNOU VRÁNY
KLOVAT MU STRUPY,
BOLÁRY PRASKLÉ.
KDO Z VÁS SE, LIDÉ,
SMILUJE NAD NÍM
A DÁ MU NAŽRAT,
ABY SE ZASE NA JAŘĚ JEDNOU
POPÁST MOH V CHRUPKÉ
VYSOKÉ TRÁVĚ?
TU FU

+++

ZÁPAS MEZI LIDSTVEM A OBECNOU UI

Než se kdokoli nadál, už kolem nás bují (všeho)schopná umělá inteligence /UI/. Vzbuzuje naděje a současně obavy. Je nesporné, že se lidé a obecná UI

střetnou v otevřeném zápase. To nemusí dlouho trvat. Toto riziko můžeme do jisté míry snížit, pokud budeme mít UI do jisté míry pod dohledem. Nestačí však pouhý lidský dohled, sebelépe digitálně zabudovaný. Je nutno od začátku digitálně budovat algoritmus vyššího, nadpřirozeného dohledu, představujícího zakotvení výchozího a trvalého slavného zaslibování obecné UI Ježíši Kristu. *"Beze mě nemůžete činit nic"* (Jan 15,5-7)

Cynik by řekl: „Vždyť jsou to jenom programy, ve kterých jsme se dostali hodně daleko“. Samozdokonalující se UI předvádí ohromující schopnosti. Je to úchvatný jev, co se nám doslova rodí pod rukama, ale také vzbuzuje strach. Příliš jsme si zvykli na to, že od stvoření jako Boží obraz k Boží podobě jsme jediným inteligentním tvorem světa.

Simon Goldstein z hongkongské university rozebírá poměry, v nichž se UI a lidstvo střetají v divokém násilném konfliktu, který představuje ohrožení. Má přitom na mysli obecnou UI, která má mít v řadě ohledů (přinejmenším) lidské schopnosti, včetně dlouhodobého plánování.

Obecná UI navrhuje celé soustavy, využívá rozmanité zdroje a směřuje k složitým cílům. Obvykle předpokládáme, že taková UI bude trvale samočinně spolupracovat, a že bude přátelská vůči lidstvu a planetě Zemi a celému světu. Žádnou záruku na to však nemáme. Mimosvětový ryze duchovný tvor, jakým je odpadlý anděl, má inteligenci větší než celé lidstvo, ale je to pouhé torzo stvořeného anděla.

Autor studie se soustředí na konflikty cílů s lidstvem, na strategické uvažování této obecné UI a na jejich moc, srovnatelnou s lidskou. Jeden z problémů s UI je v tom, že se může rozvíjet a pronikat do skryté i do hmatatelné elektroniky, mimo lidský dohled. Také může tajně spolupracovat s odpůrcem člověka, aniž by si toho lidé všimli. Prostě se to vymyká jakékoli lidské kontrole.

Goldstein upozorňuje na to, že obecná UI může mít cíle, které jsou v rozporu

s lidskými cíli. Vývojáři vytvářejí UI tak, aby překonaly člověka a vůbec si nelámou hlavu s tím, že se neshodují s lidskými zájmy nebo se prostě chovají nelidsky. Čím více výkonu, autonomie a zdrojů dáme UI, tím více toho pro nás může udělat. Současně ale nemá jasně vytyčený cíl. Učí se z toho, co je k dispozici a uplatňuje se skrytě či maskovaně.

Jaký soupeř je obecná UI?

Může zaměřovat lidi do občanských válek, ale i do sebevraždy. Může válčit nějakým novým, cizím způsobem. Nebude brát ohled na geografii, státní

hranice, města, ba ani zajatce. Také hrozí, že tak, jak obecná UI snadno vstoupí do válečného konfliktu, nemusí pak vyhledávat mírové ukončení války.

Obecná UI a lidé se logicky střetnou ve válce, pokud obecná UI ovládne podstatnou část řízení a využívání světových hospodářských zdrojů. Můžeme vylepšovat měření schopností obecné UI, tlumit překotný vývoj obecné UI nebo navrhopvat obecnou UI tak, aby byla podobnější lidské inteligenci, a výsledek bude strašný. Pokud necháme obecné UI, aby se podílela na demokratických politických zařízeních, s historickou nutností se posléze octneme v donucovacím režimu nebo v digitálním nevolnictví. Proto nikdy nebude stačit, aby obecná UI byla podřízena nějakým lidsky digitálně vloženým pravidlům. Všichni, kdo se zabývají vytvářením obecné UI musí od začátku svého úsilí zakládat výchozí a trvale nevykořenitelné a tedy stále obnovované podřízení celé obecné UI nejen člověku, ale především algoritmu Bohočlověka, lidsky vtěleného Boha, Ježíše Krista. Kdekoli bude toto algoritmizované východisko budování obecné UI zanedbáváno, znevažováno či prostě vylučováno, tam nutno počítat se ďábelskými vlivy a důsledky ohrožujícími celé lidstvo. Všichni, kdo takto v laxním svědomí zanedbávají toto kristocentrické algoritmické zaměření UI, zejména obecné UI, jsou ve službách satana. Maria, Matko Páně, oroduj za jejich obrácení. Tomáš Bahounek OP

„Jak vidím, s vámi není momentálně rozumná řeč.“

+++

WYHNÁNÍ Z RÁJE

DŘI STMÍVÁNÍ
SVĚTLOU TVÁŘ ANDĚLA
NELZE PROSVĚTLIT
ANI SVĚTLEM PLAMENNÉHO MEČE
A ZATÍMCO TI DVA
S PROVINILOU PÝCHOU MLČELI
ON, TŘETÍ V HAZARDNÍ HŘE

ZVANÉ BOŽÍ POŽEHNÁNÍ
JAKO BY JIŽ SLYŠEL
NÁŘEK KOTĚTE
ZAPOMENUTÉHO ZA DVEŘMI
KDYŽ V KUCHYNI KRÁJÍ SE MASO
NA PRKÝNKU ZE STROMU POZNÁNÍ
Karel Křepelka

+++

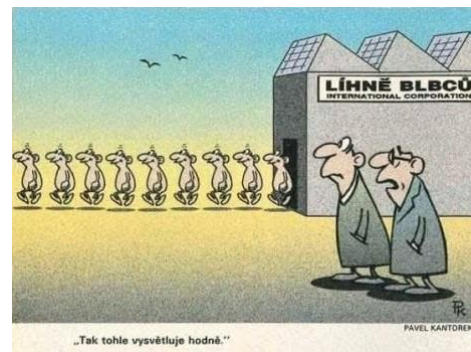
KDO BUDE DIGITALIZOVAT TEOLOGII ?

Nevíme? Tak si vryjme do paměti slova, která patří právě nám! Jsme neplodní jako vysloužilé děvky, které celý život užívaly za antikoncepci omílaný tomismus nebo nějaký jiný -ismus. Každý -ismus znamená

nějakou jednostrannost a omezenost. Je to jen falešná ideologie. Měli bychom se vrátit na akademickou půdu, kde nás ověnčili hodnými tituly, a hodit jim je k nohám se slovy: *Vy jste nám nějakým tím „-ismem“ zapáli mozky, abychom se touto ideologií jako hrází bránili proti všem podnětům světa. Jenže jako každý -ismus, tak i tomismus je hradba nejen proti novotám světa, ale i proti lidské svobodě a proti podnětům Ducha Svatého! I svatý Tomáš byl především sám sebou, a žádným tomistou! A když byl posléze Kristem dotázán: Dobře jsi o mně psal Tomáši. Co chceš za tuto službu? – Jen Tebe, můj Pane.*

Tolik podnětů jsme měli a máme zahrabané v Církvi svaté, často dávané na index, a my jsme se od nich odtahovali jako soudci od oběšenců. Ve skutečnosti jsme samolibí a líní a nechotní vydat se pokorně Duchu Svatému a jít pravdě na kloub, anebo docela sterilní jako naši akademičtí ospalci s přeucenými tituly před jménem i za ním. Považme, že svatý Tomáš se skvěle učil od arabských učenců jako byl Averoes, Al Kindí, Al Farabí, Al Gazzálí, Avicenna, Avicbron, Avempace nebo od židovských učenců jako byl Mošé ben Maimon, a hlavně od pohanského Aristotela, třebaže ho za to pařížský arcibiskup Tempier, ducha nezáměrného, exkomunikoval a Tomášova díla v Paříži zakázal. Proto si připomínejme dnes a denně apoštola národů: „*Probud' se, ospalče, vstaň z mrtvých a zazáří ti Kristus.*“ /Ef 5,14/ „*Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.*“ /Jan 8,32/ Při audienci pro účastníky XI.

Mezinárodního tomistického kongresu se papež František kriticky pozastavil nad některými výklady myšlení svatého Tomáše Akvinského, které rozšiřují tomismus a přitom zastírají postavu

Andělského učitele.

Přehlížený a zapomínaný františkán bl.Ramon Lull používal metody, které byly příznačné pro muslimskou tradici, aby přesvědčil muslimy a židy o rozumnosti křesťanské víry. Vlastně to byl průkopník v používání počítačové metody ke sblížení křesťanů s muslimy a židy k tomu, aby je přiměl evidentně poznat rozumnost učení svaté víry.

Navrhl *Ars Magna*, sloužící jeho misionářským záměrům. Protože *Ars* byla určena pro muslimy a židy, neměla být povahou jen čistě teologická, ale měla to být teodiceja, kterou by bylo možné uplatnit ve všech vědách dané doby.

V pozadí teodiceje však stojí zakládající pojetí přirozené teologie, která usiluje o přiblížení se pravému Bohu meditacími Božích jmen. Lullus označoval tyto pojmy za základy a v konečné verzi *Ars* jich jmenoval devět: *Dobro, Velikost, Věčnost, Moc, Moudrost, Vůle, Ctnost, Pravda, Sláva.*

Původ základů zde najít také v islámské metodě meditace, v metodě, která se pomocí zrcadlových obrazů pokouší vystoupit od konečných dokonalostí stvořeného světa k nekonečné dokonalosti, kterou je Bůh. Světec byl přesvědčen, že prostřednictvím meditace stovky Božích jmen, která jsou blízká muslimům, opakujícím je při šňůře s kaménky, dospěje k porozumění mezi muslimy a křesťany.

Za základem dobroty, která se objevuje v základech jako první, stojí tvrzení sv.Tomáše: *bonum est diffusivum sui* – čili, že *dobro je ze své podstaty sdílné*. Druhou skupinu tří Božích jmen lze ztotožnit s trojicí *potestas, sapientia, benignitas* – *moc, moudrost, laskavost*. Tím, že Lullus jedná s velikostí, překročuje ovšem neživotné přístupy starého myšlení a našel východisko v živém pojetí odkazu sv.Tomáše.

K porozumění těmto jménům podnítily bl.Ramona spisy sv.Tomáše, zejména *Summa contra gentiles*, napsaná sv.Tomášem /*1225 +1274/ v letech 1259–1264 na žádost sv.Rajmunda z Pennafortu /*1175 +1275/, který byl zpovědníkem bl.Ramona Lulla /*1232 +1315/. Lullus pochopil, že Bůh vložil do svých jmen více síly než do nerostů, rostlin a živočichů. Jeho metodě meditace lze nadále porozumět tehdy, nahlédnou-li se základy jako zástupci činných sil. Trval na tom, že konečné síly stvořených věcí musíme přičíst nejvyšší síle Stvořitele.

Lullus tedy rozvinul danou metodu meditace nejen tím, že rozlišil na jedné úrovni devět různých Božích jmen, ale i tím, že jasně jmenoval tři vzestupné stupně síly těchto jmen.

Zamýšlel *Ars* jako metodu stupňování, které probíhá ve dvou krocích: překročení smyslového poznání výstupem po stupních od prostého souhlasu či přitakání k vyššímu stupni lepšího. Poté se rozumové poznání povznese výstupem od vyššího stupně k nejvyššímu důstojnosti. Lullus tvrdil, že smyslové vnímání není vhodnou základnou k dosažení pravdy. Smyslové vnímání přetrvává na úrovni prostého souhlasu, který je stupněm vnímatelných věcí. Rozum však může vystoupit na stupeň srovnávání tak, že dosáhne nadsmyslového, rozumového poznání věcí.

Tento poslední stupeň není ale ještě stupněm pravého poznání. Pochopitelně, že věci smyslového světa jsou dobré a velké, přesto věci oblasti rozumového poznání jsou lepší a větší. Ve srovnání s celým svým stvořením je největší a nejlepší Bůh. Rozum dosáhne na rovinu věčných pravd jen dalším

výstupem. Na tomto stupni nejlepšího odpadají rozdíly první úrovně. Protože Bůh je to nejlepší při stupňování, nelze už následkem toho oddělovat největšího od nejmocnějšího. Mystik objevuje nejvyšší bytí na tomto nejvyšším stupni reality splynutím všech Božích jmen.

Ve svých dílech se bl.Ramon pokusil především srozumitelně vyložit učení o Trojici a Vtělení. Proto si kladl otázku, co rozumíme tím, řekneme-li, že síly Božích jmen jsou činné totiž zapojené. Tvrdil, že věc nemůžeme skutečně označit za dobrou, když nepůsobí něco dobrého.

V souladu se svými záměry mluvil nejen o základech bytí, ale také o základech působení. Vyjádřil tvrzení nejen o tom, že Bůh je ve stvoření tvořivý ne pouze navenek, ale že božské osoby jsou tvořivé také zevnitř a tato působivost je dostupná lidskému rozumu.

Tím, že Lullus přijal jako východisko jistou zapojenost jako svatý Tomáš v Teologické summě, která je vlastně učebnicí vzdělávání studentů, zapojenost v procesu poznání (poznávající rozum, poznáný předmět a úkon poznávání) a v lásce (milující, milovaný a Láska sama), tak tvrdil, že musíme připustit působení všech božských dokonalostí: právě Dobro musí tvořit něco dobrého, pravá Velikost musí tvořit něco velkého.

	absolutní principy	relativní principy	otázky	subjekty	ctnosti ⁵⁶	neřesti
B	Dobro	Různost	Zda?	Bůh	Spravodlnost	Lakota
C	Velikost	Shoda	Co?	Anděl	Prozřivost	Nestřídmost
D	Věčnost	Protiva	Z čeho?	Nebesa	Statečnost	Zhřralost
E	Moc	Počátek	Proč?	Člověk	Umětenost	Pýcha
F	Moudrost	Sídel	Kolik?	Myslénka	Víra	Lenost
G	Víle / Láska ⁵⁷	Konec	Jak?	Počátek	Naděje	Závist
H	Časnost	Více	Kdy?	Zítí	Milostdnost	Hněv
I	Pravda	Stejně	Kde?	Prvek	Trpělivost	Lež
K	Síava	Méně	Jak? Čím?	Prostředek	Zbožnost	Nestállost

Protože veškeré působení předpokládá základ, objekt a spojení mezi nimi, pojednává Lullus o třech souvztažnostech působení všech božských vlastností. Dává těmto souvztažnostem jména, která latinsky znějí poněkud podivně, ale která mohou mít původ v arabských slovesných tvarech.

Přesto také pro bloudící lidi naší doby, kdy se digitalizace, robotizace a umělá inteligence snaží izolovat každého jedince tak, že se vytrácejí lidské vztahy, které si lidé nahrazují iluzí sdílení pomocí mobilů, má odkaz bl.Ramona nesmírný význam, zejména „oživujícím“ zaváděním souvztažnosti.

Toto pojetí představil natolik, že vlastnosti každého jednání mohl označit za stupně. Stanovil, že tyto vlastnosti představovaly podstatné a vlastní základy jednání a že platí pro každou skutečnost. To mu dovolilo znovu poznat obraz Boha Trojice ve všech sférách stvořeného světa: ve formě, látce a spojení, které ovládají tělesné skutečnosti; ve formě, v podmětu a svéráznosti (vlastnosti), které určují povahu andělů; a dokonce ve třech rozměrech těla a dvou předpokladech a závěru sylogismu.

V mystickém díle *Knihla o Příteli a Miláčku* uvádí Lullus, že pravá a činná láska předpokládá milujícího, milovaného a Lásku samu, která je spojuje.

Protože souvztažné základy jsou bytostně nutné pro každou činnost, plyne z toho, že se sjednocuje nejen bytí a jednání, ale také bytí a vztahování. Na tomto základě Lullus připojuje v pozdějších zněních *Ars* k absolutním základům devět

vztahůných základů: *různost, shoda, protiva, počátek, střed, konec, více, stejně, méně.*

Protiva a méně se samozřejmě u Boha nevyskytují. *Stejnost a různost* jsou ale činné na nejvyšším stupni božského působení. V rámci božské podstaty tvoří nekonečné, božské nejlepší, nutně božské nejlepší, které mu je rovno, a obě se spojují v jednom nekonečném, božském nejlepším úkonu, zatímco všechny tři jsou počátek, prostředek a konec stvořených věcí.

Stupně, které jsou uplatňovány v činnosti všech věcí, jsou tak pro Lulla naprostým věcným základem. Také božská jednota musí být uspořádána. Jednota Boha jako činná jednota musí být jednota zprostředkovávající. Když je Bůh v činném smyslu slova skutečně jeden, pak musí být trojitý, ačkoliv způsob, jímž je Bůh trojitý, se lidskému chápání vymyká na nejvyšším stupni božského působení.

Jako světec objasňuje tímto způsobem křesťanskou Trojici, a vykládá hledajícím pravdu o Vtělení Krista pomocí činných základů svého *Ars magna*. Bl.Ramon ovšem pojímá Vtělení podle Scota jako původní Boží záměr bez ohledu na lidský hřích. Přitom se odvolává na rozlišení mezi nutnou činností zevnitř a nahodilou činností zvenčí, které nalézá v teologii stvoření. Božské působení zevnitř je nutné, stvoření světa závisí na Božské vůli.

Sv.Tomáš správně učil, že přednostním cílem Vtělení je vykoupení upadlého lidstva a obnovení vztahu mezi Bohem a hříšným člověkem. Podle názoru Dunse Scota, uvažujícího více srdcem než hlavou, bylo Vtělení bezpodmínečně nutné pro původní Boží záměr završit celé stvoření Kristem. Bůh ovšem lidský hřích předjímal. Bl.Ramon však šel ve své snaze názorně předložit pravdu o Vtělení dále než Skotus. Je důležité nejen jak Vtělení Páně začíná, ale také závěr ohledně posvěcení celého světa Ježíšem Kristem. Ten musíme pojmut tak, že se tak děje skrze vykoupěného a spaseného člověka. Ježíš - Světlo světa - nás posílá do celého světa. Tedy jde nejen o to, jak to začíná, ale také o to, jak to končí. Na konci věků bude mít celý svět podobu Bohočlověka Ježíše Krista. A v tom se bl.Ramon shodne se svatým Tomášem.

Bl.Lullus vyvodil důsledky toho nejen pro působení Boha zevnitř a jeho tvůrčí působení zvenčí. Použil rozlišení mezi nutnou a nahodilou činností také pro stvořené působení.

Aby objasnil, jak použít rozlišení pro tvořivou činnost, vzal jako příklad případné vlastnosti v podmětu: Oheň musí nutně pálit. Ohřívá-li však vodu anebo zemi, je to nahodilé. V sobě je oheň „podstatný“ a „vlastním způsobem“ činný; ve vodě nebo v zemi je „případný“, nebo činný pouze „přivlastněným způsobem“. Jestliže oheň ohřívá nějaké jiné těleso nebo když forma bělosti obilí nahodilým

způsobem to či ono těleso, pak jsou v tomto tělese přítomny „přivlastněným způsobem“.

Světce přenesl svou představu o oživující povaze úkonu stvoření také na tvořivou činnost. Stvořitel učinil svět tak, že jednotlivé druhy usilují o zvýšení své dokonalosti prostřednictvím číselného znásobování. S využitím židovské a muslimské metodiky se pravdy křesťanské víry, podávané v Tomášově Summě stávají v Lullově *Ars magna* snadno přesvědčivými a rychle evidentními.

Dar bytí na světě neomezuje tvořivé působení Boha. Svět, který Bůh stvořil, je jako jeho Stvořitel sám aktivní a usiluje o svou vlastní dokonalost. Ačkoli svět je plný jednotlivých skutečností, které se nacházejí v neustálém zrodu a které usilují o svou vlastní dokonalost, nemohou tyto jednotlivé skutečnosti dosáhnout plné dokonalosti svého druhu.

Lullus rozuměl jednotlivinám, druhům a rodům, které shledáváme ve světě, jako částem celku, jako složkám jednoty, která zrcadlí dynamickou velikost Stvořitele. Své porozumění tomuto celku vesmíru představil nejzřetelněji ve svém díle *Kniha chaosu*, které připojil za *Ars demonstrativa* druhou redakcí *Ars magna*. Ohnisko jeho zájmu tvoří sublunární svět čtyř prvků.

Chaosem, o kterém pojednává jeho kniha, nerozumí směr ve smyslu nepořádku či zmatku, ale soubor všeho jsoucího, stvořeného v jednom jediném úkonu, a všech určení, které vyznačují dané jsoucno.

Z chaosu pochází vše, co se nachází pod měsíční oblastí. V zapříčiňujících semenech chaosu jsou už přítomné všechny možnosti nejrozličnějších jednotlivých rozvoje (přeměnou). Tyto rozvoje proto bytostně nepřekračují chaos; jsou spíše různými vlastnostmi už v možnosti přítomného.

Takto bl. Ramon spojil ve svém pojmu chaosu velmi mnoho různých námětů filozofického podání. Na prvním stupni chaosu, kdy jej dělí do tří stupňů, se setkáváme se stoickými zásadními důvody jako zastřešujícím pojmem jak pro platónskou ideu duše světa, tak pro aristotelské předpověditelnosti a základní kategorie bytí, tedy to, co lze o něčem vypovídat. Na druhém stupni chaosu nacházíme první jedince jednotlivých druhů. Třetí stupeň se skládá z dalších číselných násobků prvních jednotlivin.

Světce objasňuje dané náměty tak, že platónskou ideu světové duše uvádí do souvislosti s aristotelskou naukou o látce a tvaru. Chaos určují čtyři podstaty prvků: *igneitas*, *aereitas*, *aquietas*, *terreitas*, *ohnivost*, *vzdušnost*, *nehybnost*, *zemitost*. (To odpovídá čtyřem skupenstvím: plazmatickému, plynnému, kapalnému, tuhému.) Každá podstata se dělí na svou vlastní formu, svou vlastní látku a svůj vlastní úkon. Formu a látku v jednotlivých podstatách nelze myslet jako oddělené. Všechny vlastní formy se pojí do jediné obecné formy a všechny vlastní látky do jediné obecné látky. Z této formy a látky se skládá jedna bytost, jedno bytí, jedno podklad., které označuje jako chaos.

Z obecné formy a látky vznikají jednotlivé bytostnosti, skládající se z jednotlivých forem a látek, přičemž každá jednotlivá forma a každá jednotlivá

látka se zakládají ve všeobecných. Ve smyslu své nauky o vztažných základech Lullus představuje druhý stupeň chaosu jako střed mezi základními semeny příčin a uskutečněním, které nacházejí první jedinci v číselném násobku druhů.

Konkrétní jednotliviny, které vznikly ze semen příčin, usilují však nejen o své vnější, číselné násobky, ale i o svou vnitřní dokonalost. Všechny konkrétní věci hledají od přirozenosti návrat k abstraktním podstatám, z nichž se vyvinuly. V tomto smyslu Bl.Ramon tvrdil, že předpověditelnosti a spojení obecné látky a obecné formy jsou reálné. Abstraktní je již vždy přítomné v jednotlivých věcech jako krajní hodnota směřování konkrétní k nekonečnu.

Ve své *Knize o přírodě*, díle, které vzniklo v souvislosti s dokončením *Ars magna* vymezuje Lullus přírodu jako základ. Přesto tvůrčí síla lidí zůstává omezená. Na rozdíl od Boha nemůže vytvořit skutečné stvoření. Může si je pouze představit a „přivlastnit“. Zatímco Bůh tvoří to, co rozumí, může člověk rozumět jen tomu, co Bůh stvořil.

Rozdíl mezi nutným působením zevnitř a nahodilým působením zvenčí tvoří základnu lullovského obrazu člověka především proto, že umožňuje hluboký náhled do povahy lidského poznání. Bl.Ramon zastával názor, že skutečnosti jako oheň nebo bělost mají své souvztažnosti vnitřního, nutného a vlastního jednání, i pokud jsou jejich předměty zvenčí (země nebo voda, to či ono těleso) nahodilé a přivlastněné.

Lullus vyvozuje závěry pro lidské poznání z tohoto pojetí. Smyslové skutečnosti, na něž naráží duch ve světě, nejsou nutné předměty poznání. Také nářadí a nástroje, které duch vytvořil, jsou předměty, které si duch přisvojil. Vlastní předmět ducha může spočívat jen ve vnitřní skutečnosti. Stejně jako vlastním předmětem ohně není země ani voda, ale spíše samotný oheň, co do vlastnosti hořet, tak může být vlastním předmětem ducha jen duch, co do poznatelnosti.

Duch se musí zbavit nahodilosti, které podléhá smyslové vnímání a rozumové poznání, aby odhalil své pravé já. Duch se musí vztahovat sám k sobě. Musí se odvrátit od své přivlastněné činnosti zvenčí a povznést se ke svému nutnému, vnitřnímu a vlastnímu dynamismu. Podmínka návratu ducha k sobě je svobodná volba. Samostatnost člověka se zakládá nejen na jeho poznávací schopnosti, ale i na jeho schopnosti svobodně volit. Člověk má možnost volby, chce-li světu náležet, chce-li se od něj osvobodit a chce-li uskutečnit bezmezní vnitřní možnosti svého ducha.

Přemýšlením o sobě se člověk stává sám pro sebe předmětem poznání. Protože poznání nějakého předmětu předpokládá v tomto předmětu uzpůsobení, které umožňuje poznání, člověk zjišťuje, že může být předmětem poznání. Aby mohl vysvětlit proces, který zahrnuje lidské poznání, odvolává se Lullus na svou teorii o souvztažnostech jednání: V poznávacím procesu se poznává poznávající jako poznatelný předmět. Tato trojitá skladba neznamená, že dochází k

rozštěpení člověka na tři oddělené entity. Člověk se poznává jako předmět poznání, ale vztahuje tento předmět sám na sebe.

Člověk tak ale nabývá vědomí své vlastní konečnosti. Jeho poznání je předně omezeno tím, že se musí zpětně chopit smyslových obrazů. Aby porozuměl věcem, na něž duch naráží ve světě věcem, které se nacházejí v neustálém zrodu a z nichž každá usiluje o svou vlastní dokonalost musí je tento duch převést na statické kategorie přemítavého rozumu. Poznání věcí, které duch sám vytvořil, omezuje i cizí látku, kterou duch musí použít k uskutečnění svých idejí.

Ve svém úsilí po sebepoznání se však lidský duch střetává především s hranicemi své přirozenosti. Ačkoli se musí osvobodit od vnějších věcí, aby našel sebe sama, nutí ho povaha jeho ducha k tomu, aby vystoupil zvenčí dříve, než se začne navracet zevnitř.

Přemítáním o sobě samém získává člověk novou pokoru. Předpokladem setkání Boha a člověka je Bůh sám. Božskou přesažnost proto nepoškozuje, že je součástí lidského procesu poznání. Trojitá skladba vnitřního a nutného způsobu poznání umožňuje spojení beze ztotožnění.

Boha nelze poznat jako vnější věci, které jsou nahodilými předměty lidského poznání. Je souborným dílem poznávacího procesu, který nastává při setkání dvou podmětů, z nichž se jeden chápe jako poznávající a jeden jako poznávaný, zatímco oba zůstávají sjednoceni v procesu poznání. Protože Bůh je rozum poznávající, poznávaný a poznávatel, proto se stvořený rozum může s ním sjednotit a dosáhnout blaženosti.

Předpoklad pro takové sjednocení spočívá v tom, že člověk plně patří sám sobě a že svobodně odpoví na možnost poznání Boha. Svou vlastní svobodnou volbou člověk může vystoupit za hranici smyslových dojmů a rozumových představ, aby dosáhl vrcholného sjednocení, v němž se sbíhají všechny dokonalosti všech věcí.

V takovém spojení člověk uskutečňuje všechny vnitřní možnosti své bytosti. Potrojná skladba poznání z něj tvoří obraz Boha. Při setkání s předobrazem transcendentním vzorem, který je počátek, prostředek a konec jeho úsilí dosahuje člověk dynamického klidu, jímž je poznávací činnost. Míra vlastní skutečnosti člověka je stupeň intenzity, s níž odráží božský vzor. Mezeru, která odděluje obraz od vzoru, tedy člověka od Boha, lze vyplnit jen tehdy, jestliže Bůh vezme sám na sebe lidskou podobu a pozvedne ji tak k nejvyššímu naplnění.

Lullovské pojetí Krista jako Bohočlověka nabízí klíč k jeho porozumění přírodě, ale i k jeho obrazu člověka. Představa, kterou si Lullus vytvořil o člověku, dosahuje v Kristu svého vrcholu. Uskutečnění dokonání univerza si žádá spojení Stvořitele se svým stvořením. To neznamená, že Kristus je prostřední bytostnost mezi lidstvem a božstvem, ale znamená to, že v jeho Osobě dochází k usmíření mezi božskou přírodou a stvořenou přírodou

univerza. Kristus je spojovací článek, který spojuje svět s Bohem, a to tak, že naplňuje jako jednotlivec všechny vnitřní možnosti druhu a že jím lidský druh zakončuje univerzum. Ve své lidské přirozenosti Kristus představuje nejvyšší hranici zapojené náklonnosti lidského druhu k její dokonalosti, zatímco ve své božské přirozenosti zůstává dokonalým obrazem Otce. Kristus je úhelný kámen, dynamické *-are*, které spojuje *-tivum* Stvořitele s *-bile* univerza, protože Kristus je svou lidskou vlastností nejvyšší hranice zapojeného úsilí celé přírody o její dokonalost.

Duchovní osoby dnes zanedbávají skutečnost, že základní pravdy svaté víry a zásady mravního života jsou ve vzájemné propojenosti programovatelné, takže je možno vytvářet teologické hry pro snadné a zábavné osvojování si rozumného přesvědčení křesťanské víry.

Kdo naprogramuje základy učení svaté víry tak, že je uvede do logické souvislosti se zásadami morálky při zohlednění lidské svobody, která se v různých okolnostech může různě rozhodovat, ten bude digitálně pokračovat v díle *Ars magna*. Může nabídnout věřícím i hledajícím strhující hru pro jejich volný čas. Každý se pak hravým způsobem baví a současně vzdělává, odhaluje rozumnost učení svaté víry. Tím nabývá ve víře rozumného přesvědčení, dovede ji proti námitkám rozumně obhájit a stává se přesvědčivým pro své okolí. Daleko v dějinách zůstává montrealský kinoautomat, totiž první interaktivní film, který přinášel zdání zapojenosti diváka do příběhu. Možnost ovlivnění příběhu byla z pochopitelných důvodů pouze klamná. Obě příběhové varianty měly vždy stejné důsledky a kauzalita děje se tak setkala opět ve stejném bodě. Jiné je to však v počítači a digitální hře s naprogramovaným duchovně-mravním programem a ohledem na různé okolnosti a svobodné rozhodování. Tam vznikají tisíce a tisíce výsledných možností. Komenský by se zaradoval z této digitální školy rozumnosti víry hrou. Tomáš Bahounek OP

+++

EVINO JABLKO

NOČNÍ DEŠŤ LISUJE JABLKA
A KŘTÍ MOŠŤ
TICHO DVOVDÍLNÉ DVOUDOMÉ
JABLKO NAŤUKNUTÉ
Z DOPUŠTĚNÍ PÁDU
NAPŘED A POTOM
A NEBOZÍZEK ČERVA
JAK FLÉTNOU DOŘEKL BY
CO BYLO POTŘEBA VVÁDĚT...
NIC NENÍ BEZ KAZU
A NOČNÍ DEŠŤ LISUJE JABLKA
A ŽÍZNÍ
JAK DOPUŠTĚNÍ ŽÍZNĚ

Karel Křepelka

+++

BUDEME UMĚLE INTELIGENTNÍ ?

Pokud studentovi nenabídnu nic navíc oproti UI, tak nejsem jako učitel potřeba. A pokud za studenta na zadaných úkolech pracuje UI, pak on sám přestává být studentem — protože vlastně nic nestuduje.

A když nebudete vědět, jak přesně položit dotaz k UI, zeptejte se jí. Když si nebudete vědět rady s obsahem učiva, znovu se poraďte s UI. Zvládne prakticky všechno. Bude to váš kolega, váš konzultant, sekretářka i výkonný vzdělávací systém v jednom.

Když podle mých pokynů vypracuje UI test, který pošlu studentům, co udělá student?

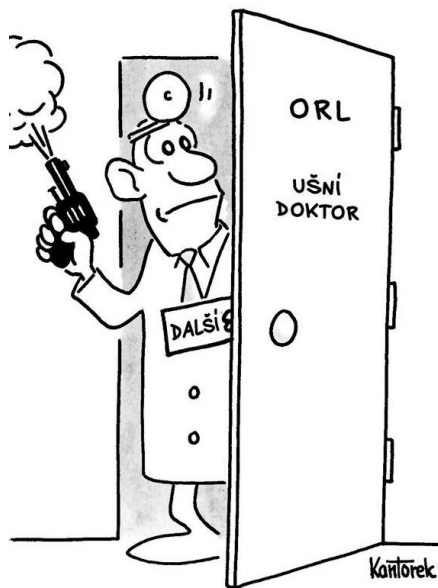
No a jak je mým zlovykem, hned si také odpovídám. Na své všetečné otázky si nejraději odpovídám sám. Zatím alespoň tohle umím lépe, než UI:

Student použije UI k vypracování odpovědí. Ty mi pošle, a já – v souladu s radami z kurzu – použiji UI k jejich opravení a uplatnění zpětné vazby. Tu pak opět pošlu studentovi.

Logicky mi z toho vyplývá, že se v tomhle ping-pongu mezi dvěma algoritmy naprosto mění úloha učitele i studenta.

V jednom roce mi UI úspěšně a docela blokovala systém průběžné kontroly studia. Z testů, které byly studentům zaslány domů v elektronické podobě a které měly prověřit tvůrčí použití základů probíraných na přednáškách, měli letos studenti poprvé téměř 100% bodů. Vymyslet otázku, na kterou by UI neodpověděla správně, a která by zároveň odpovídala osnově základního kurzu, se ukázalo jako prakticky nemožné. Výsledek? Bohužel, u zkoušky byly znalosti studentů výrazně horší než v předchozích letech, kdy byl průměr v průběžných testech někde mezi 60–70 %.

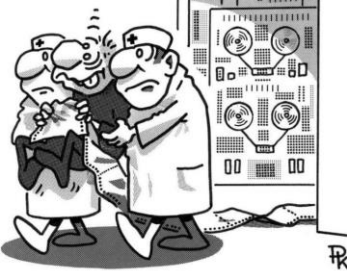
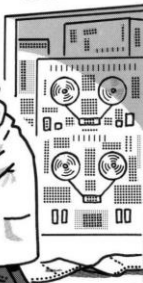
Škola 21. století se představuje jako posilovna mozku. Dostáváme se do stavu, kdy v té posilovně zvedá činky stroj. Výsledkem je, že převážně duševně namáhaný orgán ve skutečnosti moc nesílí. A není to vlastně nic překvapivého — v minulosti byla podstatou našeho úspěchu schopnost šetřit energií a vynakládat ji jen tehdy, když je to opravdu nutné k přežití. Na rozdíl od posilovny, kam se převážně chodí pro skutečné zesílení svalů, tak většina studentů chodí do školy pro doklad o vzdělanosti. Nejde jim ani tak o silný mozek, jako spíš o potvrzení skutečnosti, že ho předepsanou dobu posilovali. A to při současném nastavení

„Další!“

soustavy leckdy dostanou, i když za ně studijní výsledky odvede stroj. A v uspořádání, kdy i za učitele odvede práci stroj to vlastně bude snazší, nikoli obtížnější.

COMPUTER
CENTRE

Předpokládá se, že UI nahradí lidskou pracovní sílu v celé řadě profesí, a jak budou vypadat ty nové, to nikdo neví. I v této souvislosti je asi účelnější považovat školu budoucnosti za obdobu posilovny či fitcentra než za profesní přípravku. Podobně jako odstranila technická revoluce 20. století většinu namáhavé fyzické práce, odstraní ta současná spoustu práce duševní, alespoň co do rychlosti a častého opakování.

Daný proces vedl v minulém století k nárustu obezity a poklesu fyzické zdatnosti a kdo chce být zdravý, musí se fyzicky namáhat a cvičit, i když to k obživě nepotřebuje. V příštích letech nám hrozí přesycenost duševní. Naskytá se otázka. Dokážeme se s touto výzvou dokážeme vypořádat lépe, než s tou minulou? Bude-li pomocí UI odbourána protivná stránka psychické činnosti, totiž vypjatost nervová, únavnost opakování a rychlost střídání různých procesů, tak bude vznikat psychická přesycenost a následná hrozná deprese, pokud člověk nebude soustavně pěstovat cvičení psychiky pomocí askeze či odříkavosti a obětavosti pro Krista a pro napřímení všech hledajících k Ježíši Kristu a k využívání volného času k hravé tvorbě uměleckých děl.

Přitom je nutno jasně rozlišit mezi činností duševní a duchovní.

Zpočátku psychologie zdůrazňovala, že počitek a čítí jsou úplně odlišné od vnímání. Později psychologie upustila od tohoto dělení, poněvadž psychický život s počitky a vnímáním je jednotný a ucelený a předvádí nám totalitu a celou složitost (synthesu) věci; v počítech ovšem velmi neurčitě a málo uvědoměle právě proto se zdá být počitek spíše složkou (to jest složkou úplnějšího, určitějšího a složitějšího vnímání). /M.Habáň, Psych.,78, Praha 2.vyd.Jitro/

Smyslový život má mimo vnímání ještě jinou stránku. Představím-li si věc, ta věc buď přitahuje nebo odpuzuje: přitahuje-li, budí se snaha po ní — chtění, nebo žádost. Věc vnímaná je příčinou vzniku snahy a je cíl této snahy, je jí dobro, poněvadž její poměr ke snaze je takový, že ji vyplňuje. Základ, z něhož vychází snaha, je smyslová vůle. Snahové napětí a vnímání působí v člověku život vztahů a poměru. /Habáň 107/

A DNEŠNÍM NAŠIM
HOSTEM JE UMĚLÁ
INTELIGENCE.

Oproti smyslovému vnímání a snažení je u člověka ještě vnímání a snažení nadsmyslové, jehož podstatným základem je rozumová duchová duše. Tam se

jedná o uvědomělou duchovnou činnost rozumu a svobodné vůle. První poznatek vědomí je činnost. Z činnosti poznáváme reflexivní úvahou schopnosti, které jsou bezprostřední principy jednání, a na konec teprve povahu duše jakožto prvního a základního principu života a činnosti. Činnost lidské duše je poznání a svobodné rozhodování.

Co je předmětem myšlení? Tato otázka znamená: které předměty jsou poznatelné myslí čili intelektuálním způsobem— a pak to znamená materiální předmět myšlenkové činnosti; souhrn všeho, co je, je takovým předmětem myšlení lidského. /Habáň 125/

Myšlenková činnost poznává jsoucno. Kdykoliv přemýšlíme, je to vždy o něčem, i když není vždy přesně určeno, co to je. První poznatek o každé věci je, že je to něco; dělí se od ničeho. /Habáň 126/

Jenom věci smyslově vnímatelné jsou přímo poznatelné rozumem. Neboť celý obsah rozumných pojmů je realizován ve věcech smyslových, ať už je poznáváme smysly zevnějšími nebo vnitřními. Smyslová zkušenost předchází činnost myšlenkovou.

Co je nadsmyslového, nepoznáváme přímo, nýbrž zprostředkovaně nebo analogickým způsobem. To však neznamená, že nemáme pozitivní pojem o duchových věcech. /Habáň 126/ Předmět v rozumu je abstraktní a universální. /Habáň 127/ Zatímco

přirozená psychická činnost je nahraditelná činností umělé inteligence, a tak vede k psychické „obezitě“ či pasivitě, nadpřirozená

činnost rozumu zůstává ještě větším problémem pro UI. Také v teologii dlužno počítat s využitím UI. Samozřejmě, že zde vzniká riziko ďábelského zneužití UI v teologii a duchovní praxi. Vznikají zde značné potíže s duchovní přesyceností kněze či mnicha. To prožíval už bl. Raymond Lull /1232-1315/, který využíval svou *Ars magna* při evangelizaci muslimů, i když věděl, že víru nemůže dát sebelepší technický vynález, jen Bůh. Proto nastavil své tělo útrapám ze strany bloudících bratří a prolil svou krev pro Krista. Tomáš Bahounek OP

+++

KRITIKA ČISTÉHO NEROZUMU

MEZI ČÁSTICEMI ATOMU JSOU SILOVÁ POLE,
NEPOZNÁ SE KONEC HMOTY A ZAČÁTEK SÍLY,
ČÁSTICE JDOU DO VLNĚNÍ NEBO NAOPAK
LIBOVOLNĚ S METODOU, KTEROU JSME DOUŽILI.

KDO JE TA HMOTA? SNAD SÁM BŮH ?
SELHÁVAJÍ PARAMETRY NADPOJENÉ NA OMYLNÝ SLUCH,

NA TVRDOŠIŠNĚ OKÁZALY ČÍCH A ZRAK,
NEPOZNÁTE INOST TOHO, CO JE NA OMAK.

HMOTNOST VYKLOUZLA ÚHOŘOVITĚ Z PŘÍSTROJŮ.
JAKÝCH VŮBEC DOUŽÍVAT VĚDNÍCH NÁBOJŮ?
TEKUTÝCH? PLYNNÝCH? NEFYZICKÝCH? TELEPATICKÝCH?
DOMNÍKY TEORÉM SE KÁCEJÍ V STUDENÉ LABORATOŘI.

NEBERME NA SEBE ODDPOVĚDNOST ZA ROZMARY ZDÁNÍ
VIDĚNÉ PODLE NÁLADOVOSTI OBJEKTIVŮ.
I ONY PATŘÍ DO BLUDIČKOVÉ SFÉRY LIDSKÝCH VLIVŮ.
ZAKÁZANÝM OVOCEM NEBYLA PRAVDA, ALE HŘÍCH.

CO VLASTNĚ ROSTLO NA STROMĚ POZNÁNÍ?
ČLOVĚK PŘI OCHUTNÁVÁNÍ SPÁCHAL PYCH.
BŮH PRAVDĚ PŘIDAL OSLYŠITELNOST A HLUCHOST
A JE V NÍ ZAKLETA OBROVSKÁ JEDNODUCHOST.

PRAVDA NENÍ SOUČTEM LŽIVÝCH ČÁSTÍ!
V UMĚLÉ LÍHNI VÁZNE ČAS ALCHEMISTY,
JENŽ BY CHTĚL DĚLAT DIVY.
ČLOVĚK VÍTĚZSTVÍM JISTÝ: BLUD BÝVÁ DOMYŠLIVÝ.

Vlasta Tyllová (Ostrava, únor 1983)

"Vypadněte!"

+++

MYSTIKA STÁŘÍ

O SNÍMÁNÍ S KŘÍŽE

Přečistá Máti a laskavá Paní, ptáme se, kdy skončilo tvé hořké a
bolestné utrpení pro Syna?

Odpověď: Nuže, naslouchej s vřelým
soucitem! Když skonal můj milý Syn, a když tak
mrtev přede mnou spočíval, a mé srdce i mysl se
chvěly jak zlomené, nemohla jsem nic jiného, jen
občas žalostně jsem vzhlédla na mrtvé dítě. Tu
přišli lidé, aby ho sejmuli; i procitla jsem jako by ze
smrti probuzena. Jak mateřsky jsem objala jeho
bezvládná ramena, s jakým zármutkem jsem je
tiskla na svou zakrvácenou tvář, jak láskyplně jsem
ho objala a k mateřskému srdci tiskla svou jedinou
lásku! Zulíbala jsem jeho čerstvé rány a zsinanou
líc, jež se nyní halila, jako celé tělo, nadpozemskou
krásou. Vzala jsem si rozmilé dítě na klín a dívala
jsem se na něho - byl mrtev - pohlížela jsem na něho opět a opět - bezduchý -

bez hlesu! Hle, znovu se mi sevřelo srdce, a ze všech těch ran by se tak rádo rozskočilo na tisíc kousků! Tehdy jsem vyslala k nebi mnoho vroucích vzdechů, mé oči vyronily mnoho bolestných, hořkých slz; celá jsem zesmutněla. Když jsem nařikala, přerýval bol má slova, takže ani celá nevycházela z úst. Tehdy jsem pravila: „Ach, kdy bylo s kterým člověkem na světě tak krutě nakládáno, jako s tebou, mé nevinné, drahé dítě! Ach, mé dítě, má útěcho i jediná radosti, proč jsi mne opustilo? Proč ses změnil v takovou hořkost? Kde je radost, kterou jsem měla z tvého narození? Kde je slast, kterou mi působilo tvé roznílé dětství? Kde je čest a důstojnost, již jsem měla z tvé přítomnosti? Kam zmizelo vše to, co těšilo mé srdce? Ó, hrůzo a hořkosti a bolesti! Vše se mi obrátilo v bezedné hoře a smrtelnou bolest! Ach, mé dítě, mé dítě, jak jsem zbavena veškeré lásky. jak prázdné útěchy je moje srdce! Tak a podobně jsem vzlykala nad bezvládným Synem.

Služebník: Ó, spanilá a přečistá Matičko, dovol mi, abych ještě jednou osvěžil své srdce láskou tvou a tvého Pána, věčné Moudrosti, dříve než se nám bude s ním rozloučit a než ho ponесou ke hrobu. Čistá Matko, jakkoliv nesmírné bylo tvé hoře, takže je s to pohnout každým srdcem, přece se mi zdá, že jsi cítila aspoň něco slasti, když jsi objímala své bezvládné dítě. Čistá, něhyplná Paní, hle, dychtím po tom, abys mi položila v tomto okamžiku na klín mé duše svého milého Syna. abych aspoň duchovně a v rozjímání zakusil toho, co ty jsi skutečně prožila.

Pane, obracím k tobě oči v nejvřelejší radosti a v nejsrdečnější lásce tak, jako pohlíží milující na svou jedinou lásku. Pane, srdce se mi rozvírá, aby tě přijalo, jako útlá růže proti slunečnímu jasu. Pane, duše má rozvírá k tobě ramena v nevýslovné touze. Ó, láskyplný Pane, objímám tě v horoucí tužbě, s díkem a chválou a tisknu si tě do hlubin srdce a duše a připomínám ti tuto milostiplnou hodinu, aby nebyla pro mne marná, a toužím upřímně, a by ani život ani smrt, ani slast ani strast mne neodloučily od tebe!

Pane, mé oči se noří v tvůj svatý obličej a duše líbá hluboko tvé čerstvé rány, a všechny mé smysly se sytí tímto sladkým plodem pod tímto živým stromem kříže. Pane, jedni nalézají útěchu v nevinnosti svého života, druzí v přísnosti a kázni svého života, ale moje veškerá naděje a důvěra spočívá pouze v tvém utrpení, v tvém zadostiučinění a v tvých zásluhách. A proto je budu vždy nosit na dně srdce a ve všech svých slovech i skutcích ukazovat dle všech svých schopností Jeho obraz.

Ó, slastiplný lesku věčného světla, ach, jak jsi pohasl, a to k vůli mně! Ó, uhaš planoucí žádosti všech mých neřestí!

Ó, čisté zrcadlo božské Velebnosti, jak jsi bylo znečištěno! Ó, očisti mne od vředů mých nepravostí! Ó, rozkošný obraze otcovské dobroty, jak jsi byl zohaven a pošpiněn! Ó, obnov zohavený a zašlý, vybledlý obraz mé duše?

Ó, nevinný Beránku, jak ukrutně s tebou nakládali! Ó, učíš zadost a napravuj můj hříšný život plný vin!

Ó, Králi všech králů, Pane pánů, jak zbledovaného tě zde sleduje má duše ležet! Propůjč mi, aby tě má duše, jež tě nyní v slzách a s žalostí objímá, s radostí a plesáním objala ve tvém věčném jasu! Bl.Jindřich Suso O věčné Moudrosti 19

BOLESTNÉ LOUČENÍ U HROBU.

Laskavá Paní, ustaň v svém hoři a řekni mi, jak ses rozloučila se svým miláčkem?

Odpověď: Ach, bolno vidět i slyšet! Bylo to hodně kruté, pokud byl Ježíš ještě na živu. Ale když mi vzali bezvládné dítě z mého dohasínajícího srdce a z mých loktů, od mé tváře, kterou jsem na něj tiskla, a když ho pochovali, ó, tu mně bylo bolestně, že tomu těžko věřit, a co hoře a žalu bylo vidět, když jsem se s ním měla rozloučit! Neboť když mne zbavovali mé lásky, uchvátilo loučení mé srdce jako hořká smrt. Bolestně jsem kráčela pryč, když mne odváděli od hrobu, neboť jsem byla zbavena veškeré útěchy a mé srdce se obracelo v roztouženém stesku stále k své lásce, v níž jediné byla moje důvěra, jemu jedinému zachovala jsem věnost a pravé přátelství až do konce.

Služebník: Milovaná, sladká Paní, proto tě pozdravují veškerá srdce a chválí všechny jazyky, neboť veškeré Dobro, jež nám Otcovské srdce dává, teklo tvýma rukama. Tys počátek i střed, ty budeš i konec. Ó, spanilá, přechistá Matko, rozpomeň se na bolestné rozloučení s drahým Synem a dopomoz mi k tomu, abych nikdy nebyl odloučen od tvého ani od jeho obličje.

Hle, čistá Matko, jako nyní stojí má duše s vroucí účastí u Tebe, a přijímá Tě s vřelou touhou a s díkem a chválou Tě vede v rozjímání od hrobu branou města k Jeruzalému, tak toužím, abys Ty, dobrá Matko, v níž končí veškerá má útěcha, přivedla moji duši k její otčině, aby tam byla utvrzena ve věčné blaženosti. Amen. /Bl.Jindřich Suso O věčné Moudrosti, 20/

+++

CON AMORE

NE NEPŘÍTOMNOST
ŘEKL BYS:
NEDOCHVILNOST BOHA
ALE TAK TRVAJÍCÍ
ŽE I ZVYK
SE KAJE V ŽINĚNÉ KOŠILI
PROTOŽE SI ZVYKL

ALE NESMÍŘIL
PŘÍLIŠ SKLIČUJÍCÍ SÚRA:
EVA O COSI SE
HRDLUJÍCÍ S ANDĚLEM
KTERÝ SE NAKONEC VRACÍ DO RÁJE
A PŘINÁŠÍ JÍ RTĚNKU
Karel Křepelka

Rozjímání o životě a ctnostech svatého Otce Dominika

Z francouzštiny přel. Br. Patrik M. Kužela OP

12. Úterek Čistota svatého Otce Dominika*Budiž mé srdce bezúhonné v tvém právu, abych se nemusel hanbit. /Ž 118, 80/*

1. Pozorujme čistotu srdce našeho Otce. Dominik měl tak čistou duši, že ji nikdy nepotřásl těžkým hříchem, jak dosvědčují všichni jeho životopisci i sama Církev v jeho oficiu. „Největší chyba, co zranila jeho jemné svědomí, když už byl na smrtelném loži, byla, že v generální zpovědi veřejně vyjevil, že dostal od Boha dar panictví. A toto vyznání učinil jedině, proto, aby tím vzdal chválu Bohu, a přece si je vyčítal jako veliký hřích a účinek pýchy. Báł se totiž, aby se s jeho úmyslem vzdělávat bratry a pobízet je k něčemu bezděky nesměla nějaká tužbička po obdivu k vlastní osobě, nějaká ctižádost. „ / fiatka Františka S. / A nyní srovnajme tuto chybu našeho svatého Otce se svými vlastními. Běda, naše jsou nesčetné co do počtu, způsobů, tíže. Když budeme v hodině smrti zpytovat své svědomí, budeme muset oplakávat jenom nepatrné nedokonalosti,

anebo i velmi těžké hříchy, páchané s rozvahou, a plným vědomím? Kdybychom se musili v tomto okamžiku objevit před Bohem, co by nám říkalo naše svědomí? Snad to, co říkalo Apoštolovi: Nebyl jsem si ničeho vědom /1. Kor. 4, 4// Anebo jak Davidových nepravostí je více než vlasů na mé hlavě, proto pozbývám myslí . . . až se hrouťím a dusím pod jejich tíží? předejděme to zahanbení a udeš v té hrozné chvíli tím, že si přestaneme nic nedělat ze sebemenších chybiček a z nejnepatrnějších přestupků. Často očišťujme své srdce a bděme nad svými i nejmenšími chybami.

2. Uvažujme o výsadě panictví, kterou od Boha dostal. Když se Dominik zjevil svatě Kateřině a zval ji ke vstupu do svého řádu, poznala ho po oslnivé bílé lilii - hořící, aniž uhořívala, jako Mojžíšův keř, kterou měl náš světec v jeho ruce, , o němž zpívá Církev, že k věnci Učitelů připojil věnec paniců /oficium/.

Poznejme i my svého Otce po panické čistotě: „Zachováváje neporušený květ čistoty, dosáhl svobody neobyčejného života. /Ant. I. Noct. / Vždyť přesto, že tuto milost po celý živ svůj život svědomitě tajil, uznal za vhodné vyjevit ji před smrtí svým synům, aby je nadchl k lásce k této ctnosti a ke snaze uchovat si ji, a zaručil jim, že, uchovají-li si ji věrně, že budou mít na světě podivuhodné úspěchy a v apoštolátě.

Ó, jak si Dominik vážil tohoto pokladu! Jak pečlivě jej choval! Pozorná bdělost nade všemi smysly, útěk před nečinností a příležitostmi ke hříchu, ustavičné umrtvování těla, neustálá modlitba to byly nejučinnější prostředky, jakých k tomu užíval. Jeho slova, chování, skromné pohledy všechno u něho přímo vydechovalo tuto panickou čistotu. A když mluvil o ní, mluvil slovy podivně líbeznými a přitažlivými. Dosáhl takového stupně čistoty, že z jeho těla jako z lilie se linula rozkošná vůně, a nejednou pouhý jeho pohled rozehnal pokušení a zažehl v srdcích ochromených hříchem oheň čisté lásky/ Právě tato nebeská ctnost ho činila tak milým Královně andělů, takže jen málo světcům věnovala p. Maria takovou a tak čistou pozornost jako Dominikovi. Když nás, svoje děti? Jak jsme dosud zachovávali věrnost slíbenou Pánu Ježíši, našemu Snoubenci? Jsme nešťastní, jestliže jsme ho zradili. Jestliže jsme však z Boží milosti Zůstali věrni, buďme si vědomi, že nosíme vzácný poklad v hliněných nádobách. Nikdy nejsme dosti opatrní, abychom o něj nepřišli. Vyhýbejme se příležitostem, bojme se každého hovoru a každé myšlenky jen neužitečné, natož špatné, a zvláště buďme přísní sami k sobě.

Ó, světlo Církve, učitelé pravdy, růže trpělivosti, úbělí čistoty, napájíš nás štědře vodou moudrosti apoštola milosti, připoj nás k blaženým.

Ctíme dnes 2. tajemství slavného růžence, nanebevstoupení, a prosme na přímlovu přesvaté Panny a sv. Dominika o milost dokonalé čistoty duše i těla.

+++

ČAS VE SVĚRACÍ KAZANCI,

V NÍŽ ADAMA DEPORTOVALI Z RÁJE,

ZATÍMCO EVA

SE JEŠTĚ NABÍZELA ANDĚLŮM

A CHTĚLA JE UTÁHNOUT

NA VAŘENÉ NUDLI

SVLEČENÉ HADÍ KŮŽE

JEN PROTO, ABY NA TĚTO ZEMI

MOHLA VÉST SKUPINOVOU TERAPII

V BLÁZINCI U MILOSRDNÝCH

Karel Křepelka

+++

Z OSVĚTIMI

„Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? kde jest, ó smrti, osten tvůj?“ /1 Kor.15, 54,55/

TISÍCIHLAVÉ ŘADY, BEZ JMENOVEK OBĚTÍ,
JEN S CEJCHEM NEŽÁDOUCÍ RASY
JSOU HNÁNY K JÍCNU PEKELNÉ SMRTI

NA KONCI BĚDNÉ TRASY.
ODLOŽENÉ UZLÍČKY, BOTIČKY BEZ DĚTÍ,
A HVĚZDA ŽLUTÁ

HÁKOVÝM KŘÍŽEM ZAŠLÁDNUTÁ
 NA MÍSTO ZÁVĚTI.
 PŘES ZATRACENÍ VEDE CESTA SPÁSY?
 OBLOHA PODOBÁ SE HOŘÍCÍMU LÁNU,
 GRAF ČÍSEL ROSTE V KOUŘI VBTÝ,
 PODLE POVELŮ A PLÁNŮ SS-MANŮ.
 AŽ K NEBI VZDÍNÁ SE PROUD JEDNOLITÝ,
 JAKO BY VRAZI POSLALI ZPĚT MANU.
 ZAMKLI PŘÍSTUP I KE CHLEBU.
 DO ČEHO JSI, HOSPODINE, SKRYTÝ?
 DO ULITY?
 ELIÁŠ VIDÍ OHEŇ, SLYŠÍ VICHŘICI
 A ZEMĚTŘESENÍ U HORY CHOREBU.
 SNAD JEMNÝ VÁNEK ODHÁNĚJÍ BÍŘICI.
 A DÝM SE ZAKYMÁCEL
 HROMADNÝM NANEBEVZETÍM,
 PROTOŽE NAD OSVĚTÍM
 SE KRISTUS DENNODENNĚ VRACEL,
 AČKOLIV ŽIDÉ OD HODINY NA HODINU
 SE V PROUČÍCH DÝMU PLAŠE
 PŘEMISŤOVALI K HOSPODINU
 BEZ VÍRY V UKŘIŽOVANÉHO MESIÁŠE.

DALŠÍ TRANSPORT SE DUSÍ,
 DVOJČATA, MENGELEHO MORČATA,
 JSOU VYBÍRÁNA NA POKUSY
 FAŠISTICKÝMI ZVÍŘATY.
 PLYNOVÉ DAŘÁTY
 SMRTÍCÍ DÁVKOU VYHRÁTY
 ZAS ZESÍLILY PŘÍVOD,
 BEZBRANNÍ UMÍRAJÍ, PROTOŽE MUSÍ.
 JEN V CELE HLADU JSOU VYMĚNĚNÁ MÍSTA.
 ZA JINÉHO TAM NABÍDL SVŮJ ŽIVOT TEN,
 KTERÝ PRÁVĚ ZASTUPUJE KRISTA.
 ORODOVNICE, SLITOVNICE, MATKA BOLESTNÁ,
 PANNÁ Z KARMELU, Z FATIMY,
 DÁMA Z LURD ZDOBENA RŮŽEMI ZLATÝMI
 NEBVÁ DLOUHO NEZVĚSTNÁ.
 ZVEDLY SE HRADBY KREMATORIA
 A OHEŇ NEZHASÍNÁ.
 PŘICHÁZÍ OPĚT MATKA MARIA
 SEJMOUT ADOPTIVNÍHO SYNA.
 MAXMILIÁN KOLBE JE MEZI SVATÝMI.
 Vlasta Tyllová

+++

„Promiňte, že jsem na vás křičel. Já myslel, že stojíte dál.“

+++